

**Ship life. сім місяців
добровільного рабства**

КУПИТИ

«Ship Life, або Сім місяців добровільного рабства» написано у формі умовного щоденника дівчини, що працювала офіціанткою на американському круїзному лайнері. Авторка день за днем відтворює з пам'яті реальні події семи місяців, проведених на борту, ділиться своїми враженнями, відкриттями і переживаннями. Читачі цього щоденника мають змогу разом з авторкою відвідати понад 20 країн Європи, Північної та Центральної Америки, а головне – з перших вуст дізнатися про те, яке ж воно - корабельне життя.

Закінчивши університет, Оля, як і сотні тисяч українських випускників, опинилася перед життєвим вибором: «Що далі?» Родом з південного портового міста, вона обирає морський шлях задоволення своїх юнацьких амбіцій підкорити світ. Однак життя на борту з перших хвилин стає найбільшим культурним стресом у її житті. Попри шалене бажання кинути все й повернутися додому, Оля таки вирішує довести почату справу до кінця. І нітрохи про це не шкодує.

Книжка буде корисною студентам, випускникам і їхнім батькам, а надто тим із них, хто романтизує море та подорожі.

ISBN 978-617-614-183-9

ОЛЬГА МЕЛЬНИК

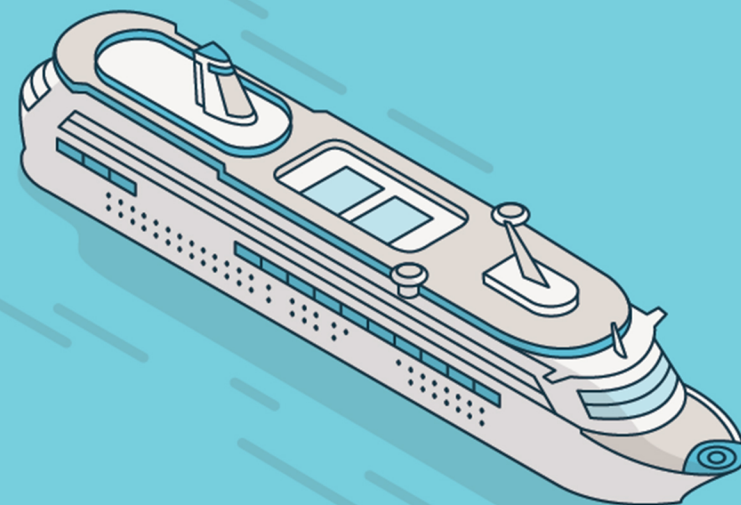
SHIP LIFE. СІМ МІСЯЦІВ ДОБРОВІЛЬНОГО РАБСТВА

ОЛЬГА МЕЛЬНИК

SHIP LIFE

СІМ МІСЯЦІВ
ДОБРОВІЛЬНОГО РАБСТВА

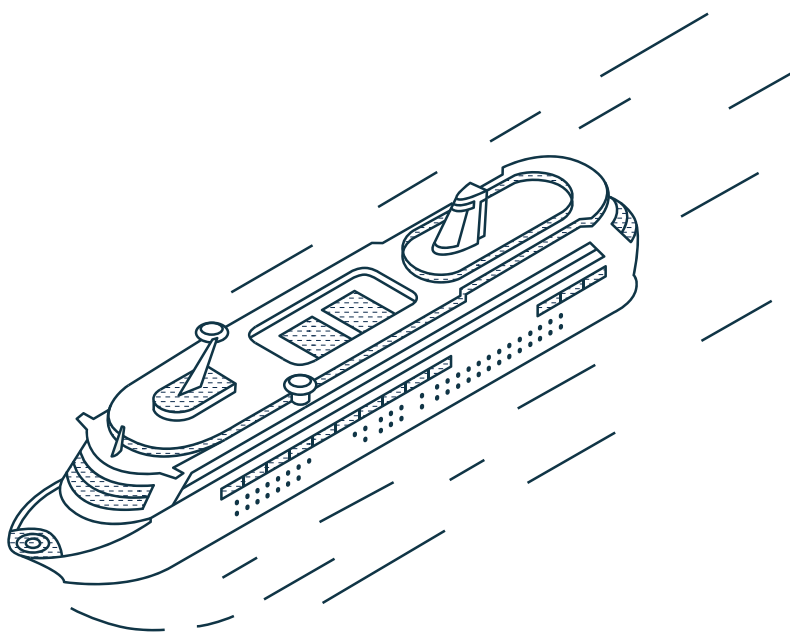

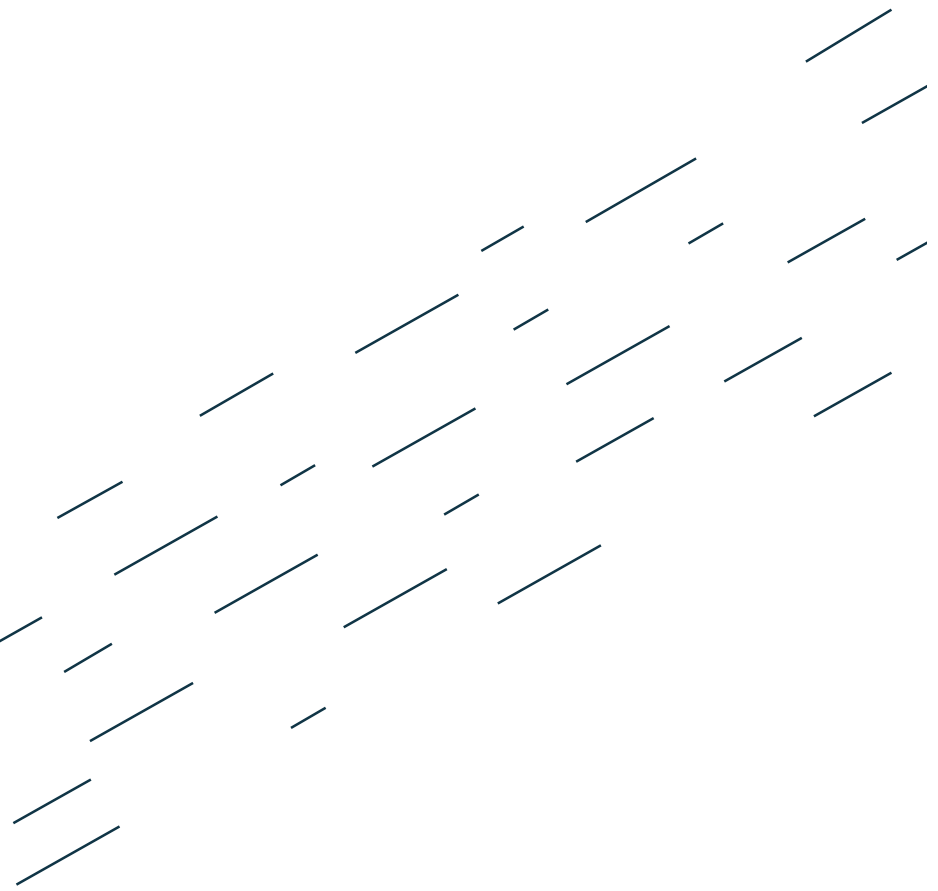

ОЛЬГА МЕЛЬНИК

SHIP LIFE

СІМ МІСЯЦІВ
ДОБРОВІЛЬНОГО РАБСТВА

*Моїм батькам
Любові та Володимиру*

УДК 82-992
М 47

Мельник, Ольга

Ship life. Сім місяців добровільного рабства / Ольга Мельник. – Чернівці : Книги – XXI, 2018. – 192 с.

ISBN 978-617-614-183-9

«Ship Life, або Сім місяців добровільного рабства» написано у формі умовного щоденника дівчини, що працювала офіціанткою на американському круїзному лайнері. Авторка день за днем відтворює з пам'яті реальні події семи місяців, проведених на борту, ділиться своїми враженнями, відкриттями та переживаннями. Читачі цього щоденника мають змогу разом з авторкою відвідати понад 20 країн Європи, Північної та Центральної Америки, а головне — з перших вуст дізнатися про те, яке ж воно – корабельне життя.

УДК 82-992

Видавництво висловлює щирю вдячність Юлії Федорович за дизайн та малюнки.

Жодну частину з цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва.

© Видавництво «Книги – XXI», 2017
© Мельник Ольга, текст, 2017
© Федорович Юлія, дизайн, малюнки та обкладинка, 2017

ISBN 978-617-614-183-9

Усі права застережено

ЗМІСТ

Від автора	6
Передісторія	8
04.05–12.05 Норвегія	14
12.05–26.05 Середземномор'я	39
26.05–09.06 Балтика	70
09.06–23.06 Балтика	83
23.06–07.07 Балтика	93
07.07–20.07 Ісландія і Норвегія	98
21.07–04.08 Балтика	104
04.08–17.08 Ісландія і Норвегія	114
18.08–01.09 Балтика	121
01.09–15.09 Середземномор'я	127
15.09–29.09 Середземномор'я	138
29.09–13.10 Канарські та Азорські острови	143
13.10–27.10 Канарські та Азорські острови	151
27.10–09.11 Трансатлантичний перехід	154
09.11–17.11 Східні Карибські острови	160
17.11–01.12 Екзотичні східні Карибські острови ...	163
Вислови екіпажу корабля	184

ВІД АВТОРА

Коли я повернулась додому після семимісячного контракту на круїзному лайнері, друзі, родичі та знайомі багато разів питали мене, як там було. Відповідати на це питання мені було дуже складно. За сім місяців сталося стільки, що все це годі вкласти в одне-два речення. Я не могла надати цьому досвіду ані знаку «+», ані «-». У результаті різним людям розповідала різні речі – залежно від настрою. Хтось дізнавався про красу Карибських островів, а хтось про те, що за сім місяців у мене не було жодного вихідного дня. Але ніхто не отримав повної картини: надто довго довелось би це все розповідати, та й вислуховувати. Так чи інак, з часом усе погане забувається, а хороше й далі викликає усмішку. Круїзний лайнер став однією з найстрокатіших сторінок мого життя.

Через рік після повернення додому я поїхала в Індію, де пройшла десятиденний курс медитації Віпасана. Під час курсу забороняється говорити, читати і писати. Це необхідно для того, щоб максимально зануритись у себе завдяки груповим та індивідуальним медитаціям. Нас навчали дихати і ні про що не думати. Мозок щосили опирався й підкидав різні думки. На мій подив, найчастіше з'являлись думки не про особисте життя і не про когось із рідних, а про мої сім місяців на лайнері. Я згадувала окремі епізоди. Наприклад, як одна з подруг розповіла, що пропрацювала на лайнері рік, щоб зробити ремонт у будинку батьків. Я згадувала вираз її обличчя та її біль, бо один рік – це 365 днів важкої, фактично рабської праці. Я плакала і не могла

зупинитись, але мусила залишатись у залі для групових медитацій. Жоден будинок у світі не вартий року молодого життя дівчини на круїзному лайнері та її здоров'я, збавленого там.

Безумовно, сім місяців на лайнері – це найбільший виклик, найтравматичніший досвід і найважчий період у моєму дотеперішньому житті. Ця книжка – мій подорожній щоденник, де події викладено в хронологічному порядку. Читаючи її, Ви зможете разом зі мною побувати в усіх круїзах, які здійснив наш лайнер. Те, що я тут пишу, – винятково моє особисте сприйняття ship life*, відповідне до мого характеру, цінностей і всього попереднього досвіду. І в жодному разі це не означає, що, поїхавши працювати на круїзний лайнер, Ви досвідчите те ж саме. Навпаки, скоріш за все, Ваша історія матиме зовсім інші барви.

Всі імена в книжці є справжніми, і я наперед прошу вибачення, якщо чимось когось образила або розповіла про щось надто особисте. Я свідомо не вказую назви лайнера і компанії, адже, укладаючи контракт, я зобов'язалась не розголошувати конфіденційної інформації.

Дякую всім, хто мене підтримував, коли я була на судні, хто надихав і допомагав під час написання цієї книжки. Дякую Вам, що зараз тримаєте її в руках, – і запрошую у велике плавання.

* Життя на кораблі. (Тут і далі – пер. з англ.)

ПЕРЕДІСТОРІЯ

Сиджу я в терміналі «D» аеропорту «Бориспіль», пройшла всі можливі контролі, здала багаж, чекаю на рейс до Лондона. Приїхала заздалегідь, тож маю багато часу на роздуми про те, куди їду і що там робитиму. З собою в рюкзаку маю якісь роздруківки з різними коктейлями, видами склянок і загальними правилами сервісу для офіціантів бару.

Я ніколи раніше не працювала офіціанткою в барі. Найближчим досвідом були два роки готування чаю та кави в бізнес-школі, довідку про що й принесла на співбесіду. Представник компанії так і сказала: «Окей, досвіду немає, і взагалі нічого в тебе немає, але я бачу потенціал». На цьому інтерв'ю закінчилось. Передчуття було погане, але наступного дня я передзвонила в агентство. Там сказали, щоб я починала оформлювати документи і чекала, коли мене викличуть на судно. Був серпень 2011 року.

У червні я закінчила магістеріум «Німецькі та європейські студії» в Києво-Могилянській академії, але працювати за спеціальністю тоді не мала бажання. Я була виснажена писанням диплома, не хотіла займатися жодною розумовою діяльністю і взагалі підходити до комп'ютера. До того ж мене не дуже приваблювала перспектива працювати в Києві, віддаючи дві третини зарплати на оренду житла. Я хотіла побачити світ, хотіла кардинальних змін.

Шість років навчання в університеті, одинадцять років у школі, зрештою, все дотеперішнє життя я була прив'язана до якогось місця. І от тепер, на решті, могла їхати на всі чотири вітри! Ну як цим не

скористатись? Дехто з друзів мене щиро підтримував, а дехто казав: «Оля, ты с ума сошла? Какой лайнер? Ты магистр политологии!» Проте переважна більшість не розуміла, навіщо я це роблю, а дехто навіть був відверто обурений моїм рішенням, мовляв, на місці батьків вони нізащо в світі мене нікуди б не відпустили. Мабуть, мені пощастило більше, тому що мої батьки самі моряки і, десь глибоко в душі, такі ж авантюристи.

Звичайно, мама від початку була категорично проти і казала, що я туди поїду тільки через її труп. Та я на це мала залізний контраргумент: «Ну, я думаю, баба Ганька теж була не в захваті, що її донька в 17 років огинала мис Доброї Надії на військовому кораблі». Мама відразу усміхалась і казала: «Так, вона ховала мій паспорт моряка щоразу, як я приїжджала у відпустку». Зрештою мама змирилась з моїм наміром і залишила за мною право спробувати.

Батькові ця ідея подобалась – у нього була ностальгія за морським життям. Він багато де побував, поки працював радистом на суднах Чорноморського пароплавства, і хотів, щоб його діти теж у цьому світі щось побачили. Батько завжди казав, що якби в нього був син, то обов'язково навчався б у Вищому морехідному училищі. Склалося так, що в нього народилися дві доньки, тому в нас з сестрою був сякий-такий вибір. Батькові листівки з Сінгапуру і японський магнітофон, мамина металева коробка від індійського чаю з зображеннями могольських красунь і в'єтнамський конічний капелюх – усе це не давало мені спокою ще з дитинства. Я просто мусила

побачити на власні очі всі ті далекі краї і навіть трохи більше.

Батько взявся дуже ретельно штудіювати інтернет-форуми для моряків, начитався там всякої всячини і змусив мене взяти з собою цілу купу компресійних колготок, які мали б допомогти мені уникнути варикозного розширення вен від важкої щоденної праці офіціанта. Ще він провів мені «тренінг» на тему «Сексуальний пресинг на судні» і сказав, щоб я мала на увазі, що на кораблі всі чоловіки одружені, навіть якщо вони цього не кажуть. Він попросив маму підтвердити його слова. Це було дуже смішно. Окремо, віч-на-віч, мама теж мене застерегла: «Олю, на судні є таке правило: або ні з ким, або з усіма. Ти мене зрозуміла?» Оце вже було не смішно.

Чекати на контракт довелося півроку. За цей час я встигла дописати диплом, остаточно знудитися вдома, перехворіти на риніт, два місяці попрацювати в готелі в Одесі, а потім ще два – у морській транспортній компанії, теж в Одесі. Довгоочікуваний лист про прийняття на роботу прийшов у березні. З'явитись на судно треба було 4 травня в Саутгемптоні, Об'єднане Королівство. Я дуже зраділа, що летіти потрібно в Лондон, а не в Маямі, бо за умовами контракту квиток туди купую я, а зворотну дорогу оплачує компанія (назад я таки летіла з Маямі).

На radoщах я звільнилася з морської транспортної компанії і вирішила провести квітень собі на втіху. Спершу я гучно відсвяткувала день народження, потім поїхала у Вінницю на німецько-польсько-український молодіжний форум, де зустріла

подругу-німкеню Б'янку з її друзями. Разом ми поїхали до Одеси, а звідти – до Києва. Насамкінець ще була поїздка на концерт Земфіри на «Донбас Арені».

Так і настало 3 травня. І от сиджу я в терміналі «D» аеропорту «Бориспіль», виймаю з рюкзака роздруківки з коктейлями, читаю і розумію, що зараз навряд чи все це запам'ятаю. Миттєво на поміч прийшло чудове виправдання: не факт, що в меню на моєму лайнері будуть саме такі коктейлі, – приїду на судно, будуть тренінги, там усе й вивчу. Вмикаю плеєр і спокійно чекаю свого рейсу.

У Лондоні працювала моя могилянська подруга Маргарита. Ми домовилися зустрітись біля площі Пікаділлі. Раніше такі назви асоціювались мені переважно зі шкільними підручниками з англійської. Тепер я знала, що це станція метро, біля виходу з якої в мене зустріч. Погода була, як і годиться, лондонська – туман і дощ. Ми зустрілися з Маргаритою, швидесенько пробіглись Гайд-парком, бачили сіреньких облізливих білочок і меморіал принцесі Діані. Далі Біг-Бен, Лондонське Око, Тауерський міст, Темза і червоні двоповерхові автобуси. Все це зайняло не більше трьох годин. Сутеніло, дощ посилювався, тому ми пішли в паб. Маргарита пригостила мене склянкою доброго англійського сидру, ми розговорились, і я забула про час.

Автобус до мого готелю відходив з аеропорту Хітроу. Вдень я завбачливо купила квиток в обидва боки, бо ж так дешевше. Повертаючись назад, я чекала на автобус, доки не упевнилася, що його сьогодні вже не буде. Було десь близько півночі. Я боялась

підходити до лондонського таксиста й питати, скільки коштуватиме доїхати до готелю на чорному кебі «Austin FX4», але інших варіантів не залишилось. На щастя, їхати було всього хвилин десять, і обійшлося мені це, якщо не помиляюсь, у 20 фунтів стерлінгів. Зате які враження: лівосторонній рух, задні дверцята, що зачиняються від краю до центру, і достоту джентльменський сервіс!

Наступного ранку в готелі я познайомилась з Іллею з Миколаєва, який їхав працювати барменом на той самий лайнер. По нас приїхав автобус і відвіз у порт Саутгемптон.

Саме з цього порту рівно 100 років тому в день мого народження – 10 квітня – «Титанік» вийшов у своє перше й останнє плавання. Незважаючи на всі ці дивні знаки, я чомусь вірила, що моєму лайнеру пощастить більше.

БОРТОВИЙ ЩОДЕННИК

4 травня, Саутгемптон

На лайнері нас зустріли дуже гостинно, роздали вітальні пакунки з іменними бейджами, брендованими ручками, брелоками, купою навчальних матеріалів, а ще там була пляшка води і шоколадка. Спочатку розповідали загалом про судно і про умови роботи, потім дали підписати контракти.

Далі слово взяв головний лікар і почав розказувати про діарею: «Ви знаєте, що таке діарея? Це коли три рази впродовж двадцяти хвилин». Так ми дізналися, що діарея на судні – річ дуже серйозна, бо найчастіше вірусна і може миттєво поширитися, що, в свою чергу, призведе до масштабної санітарної катастрофи. Саме тому руки щоразу треба було мити не менше двадцяти секунд, ретельно намилюючи між усіма пальцями. Тільки за те, що вчасно не відрапортуєш про випадок діареї, можна дістати попередження або й зовсім бути звільненим з компанії.

Згодом до нас підійшли представники *Bar Department**: помічник бар-менеджера Іво з Болгарії та його підлеглий Кортні з Ямайки, який виявився нашим супервайзером. Іво видав нам по великому жовтому конверту, де було з півтори сотні сторінок про напої, ціни, а також правила для офіціантів і барменів. Сказав, що очікує, аби вже за тиждень ми все це докладно знали. Тоді ж нам видали наші *Crew ID*** , перепустки – з якими можна було виходити без візи і паспорта практично в будь-якому порту. Ще на цю картку можна було класти гроші,

~~~~~  
\* Відділ барів.

\*\* Ідентифікаційна картка члена екіпажу.

щоб сидіти в інтернеті чи розплачуватись за товари, куплені на борту.

Кортні зробив нам невеличку екскурсію судном, пообідав з нами в їдальні, яка тут називається *Crew Mess*, і показав наші каюти. Він ішов і говорив дуже швидко, було забагато нової інформації та вражень. Дорогу до каюти я, звичайно ж, не запам'ятала, добре хоч знала її номер – 8605. Я довго перепитувала кожного стрічного і хвилин за 10 її таки знайшла.

Батько мені розповідав, що на судні головне – запам'ятати шлях від каюти до місця роботи, а звідти – в їдальню і навпаки. Казав, що йому досі часом сняться кошмари про те, як він блукає тими коридорами і не може знайти вихід.

Пошук шляху до каюти ускладнився ще більше, коли на виході з порту, під час проходження небезпечних ділянок, замикають водотривкі двері. Ці двері ділять судно на сім окремих герметичних частин. Тоді, щоб потрапити до своєї каюти на 1-й палубі з їдальні на 2-й, треба пройти через залу театру на 4-й. Ну а що? – *Safety first*\*! Крім того, місце роботи в мене не одне, а чотирнадцять – стільки є барів на борту. Три бари на 3-й палубі, два – на 4-й, чотири – на 5-й, один – на 12-й, три – на 14-й і ще один – на 15-й палубі. В будь-який момент супервайзер може послати в якийсь інший бар, і для початку треба знати, як туди дійти.

Поселили мене з дівчиною з Румунії – 31-річною Міхаелою. Вона, як і я, офіціантка бару, але працює вже давно і лише в кав'ярні, бо більше їй ніде не подобається. Її мало хто любить, бо вона гостра на язик

~~~~~  
* Безпека передусім.

і може собі це дозволити. Міхаела має дуже дружні стосунки з бар-менеджером, а її найкраща подруга – дружина його заступника. Вона мені відразу пояснила головне правило:

– No men in a cabin. If you want, you can go whenever you want.

– Ok, don't worry.*

Міхаелі подобалося, що я майже непомітна сусідка, а мені – що вона вийшла курити в коридор.

На судні дуже важливо мати адекватного сусіда по каюті, який поважає твій приватний простір, бо цього простору тут у кожного критично мало.

Міхаела поставилася до мене дуже добре, каже, що я нагадую їй її саму, коли вона вперше потрапила на судно. Вона невисока – сантиметрів 150. Її практично не видно з-за барної стійки, тому вижити тут вона могла винятково завдяки своєму характеру. В неї великі карі очі, довгі вії та довге руде фарбоване волосся, зібране в бездоганно охайну гульку. Міхаела вчить мене, як варто поводитися з нахабними офіціантками, щоб не тільки прибирати брудні склянки після їхніх клієнтів, а й самій заробляти гроші.

5 травня, день у морі

Насправді я мала почати працювати ще вчора ввечері, але помічник бар-менеджера Іво змилювався і дозволив почати сьогодні. Я забрала від кравця свої формені штани, які той мав вкоротити. Штани ці без кишень, а це дуже незручно. Нікуди подіти

* – Жодних чоловіків у каюті. Якщо хочеться, можеш іти собі куди завгодно.
– Добре, не хвилюйся.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ